

Návštěvnícké centrum ČNB

Již od roku 2001 nabízí Česká národní banka veřejnosti a zejména studentům středních škol možnost navštívit centrální banku a dozvědět se o její historii a dějinách české měny a finančního systému v unikátních prostorách **expozice Lidé a peníze**. Ta se nachází v původním trezoru nejprve Živnostenské banky, později Státní banky československé a dnes ČNB. Již 19 let se tento významný nástroj finančního vzdělávání centrální banky těší nadstandardnímu zájmu ze strany škol a veřejnosti a ČNB s ním dlouhodobě pracuje a v rámci možností jej rozvíjí.

Stávající expozice Lidé a peníze v Praze

Návštěvnícké centrum – ideový záměr

V posledních letech více než kdy dříve pociťuje centrální banka zájem veřejnosti nejen o historická fakta, ale také o informace o její současné činnosti a aktuálním dění.

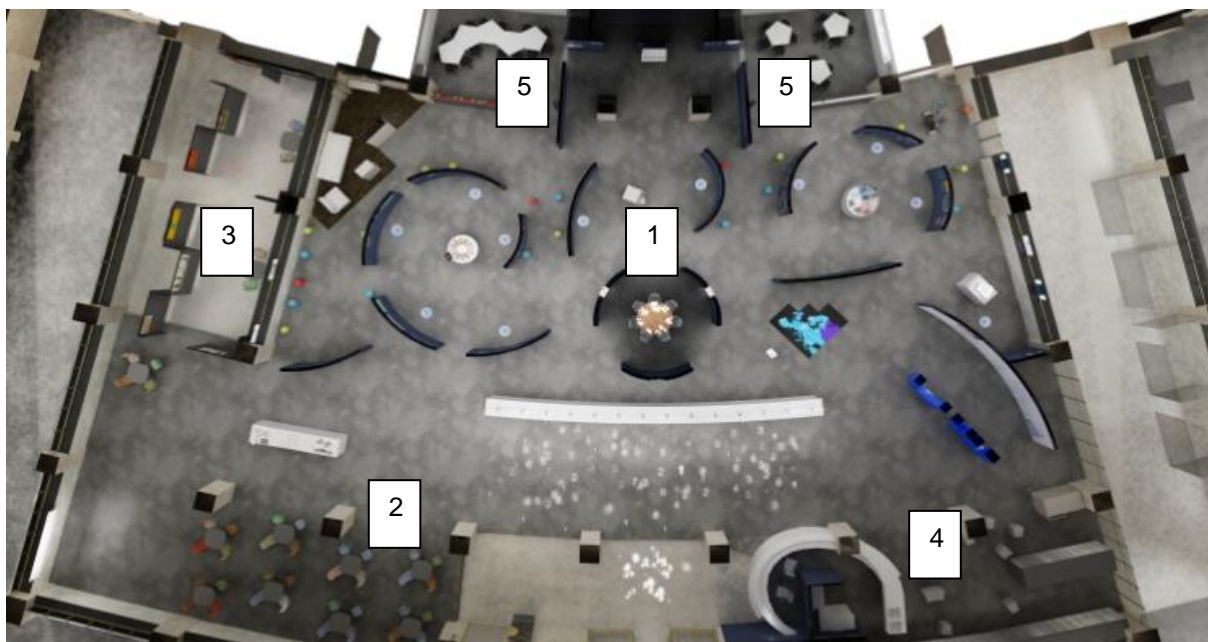
Právě toto byl jeden z hlavních důvodů, proč bankovní rada ČNB rozhodla o **rozšíření nabídky ČNB v oblasti finanční a ekonomické gramotnosti a vytvoření Návštěvníckého centra ČNB (dále také jako „NC“)**. Ze stejného důvodu také jako stěžejní část centra vzniká nová interaktivní expozice prezentující hlavní činnosti centrální banky. Cílem je přiblížit v logických celcích a souvislostech, o co vše se ČNB stará, jak funguje a jaký efekt mají její kroky na životy jednotlivců, kteří je mnohdy ani nemusí vnímat. A právě to, že ne vždy si lidé uvědomují, kde všude se jich nejen ekonomika, ale i centrální banka v jejich běžném životě dotýká, je něco, co by mělo NC změnit.

Návštěvnícké centrum si klade za cíl **nabídnout veřejnosti tyto informace zábavně-naučnou formou** za pomoci **srozumitelné interaktivní interpretace, symbolů a připodobnění**, které jsou současnému návštěvníkovi blízká a srozumitelná. Na rozdíl od stávající „uzavřené a střežené“ expozice odkazující zejména na historii bude nová interaktivní výstava řešena podstatně volněji a hravěji. Centrální banka se představí v **tematických oblastech věnujících se samotné ČNB v kontextu tuzemském a**

mezinárodním, principům řízení instituce a rozhodovacím procesům, a především náplní činnosti moderní centrální banky, tedy udržování **cenové a finanční stability, a bezpečného hotovostního oběhu a platebního styku**. Tyto pak doplní část, jež se bude věnovat statistice, resp. statistickým datům, na jejichž základě se centrální banka rozhoduje.

Vizí NC je vzbudit v návštěvníkovi přirozený zájem o svět spjatý s ekonomikou kolem něj, který si pak návštěvník v ideálním případě uchová a který se v budoucnu odrazí například v jeho jiném – odpovědnějším – smýšlení a chování. Cílem nové expozice je proto mimo jiné pochopení, že každý z nás je součástí ekonomiky a svým chováním ji ovlivňuje, což se dále projevuje v činnosti centrální banky. Právě i závěrečné motto expozice „Velkou část zvládneme my, ale potřebujeme i vás“ naznačuje, že každý jednotlivec a jeho ekonomické racionální uvažování se podílí na zdárném fungování našeho finančního systému a hospodářství.

Centrum bude představovat komplex různých, avšak ideově provázaných prostor/částí, které budou návštěvníkovi nabízet **ucelený informační „balíček“**. Ve své nabídce představí vedle stávající expozice a nové interaktivní výstavy také **portfolio workshopů na hlavní témata ČNB, určené pro jednotlivé cílové skupiny, sadu seminářů a krátkodobé výstavy**.

1/ Interaktivní výstava, 2/ Multifunkční prostor, 3/ Krátkodobé výstavy, 4/ Recepce a šatna, 5/ Workshopové místnosti

Vizualizace Návštěvníkého centra vznikajícího v původních prostorách bankovní haly ústředí ČNB

Vizualizace Návštěvníkého centra vznikajícího v původních prostorách bankovní haly ústředí ČNB

Návštěvníké centrum – cílové skupiny

Hlavní, nikoli však jedinou cílovou skupinou NC jsou žáci a studenti **2. stupně základních škol, víceletých gymnázií a středních škol**, kteří se právě v těchto ročnících setkávají s tématem finančního vzdělávání. Tato skupina reprezentuje úroveň znalostí průměru široké veřejnosti. Jedná se také o cílovou skupinu, která se dlouhodobě zajímá o stávající expozici Lidé a peníze, a u které je předpokládán největší zájem o informace související s činností centrální banky.

Cílem je, aby NC a jeho programová **nabídka motivovala návštěvníky k opakovaným návštěvám**. Proto již ve fázi příprav **realizační tým navázal spolupráci se školami**, při níž prostřednictvím osobních konzultací a dotazníků zjišťoval cenné informace o zájmu, preferencích a očekáváních studentů v dané věkové skupině, možnostech využití doprovodných programů a míře ochoty zapojení samotných učitelů

v rámci jednotlivých návštěv. Jsou to právě **učitelé**, kteří své žáky do Návštěvníckého centra přivedou, čímž se sami stávají neopomenutelnou cílovou skupinou.

Vedle těchto cílových skupin je záměrem, aby NC nabídlo v adekvátní podobě **informace široké laické veřejnosti** (dospělí, menší děti, senioři, rodiny, nevidomí). Z části bude tento záměr řešen prostřednictvím tematických prohlídek, doprovodných programů, workshopů a tiskovin.

Návštěvnícké centrum – prostor a kapacita

Prostory stávající expozice ČNB se nalézají v původním trezoru, který může nabídnout prohlídku 3 – 4 skupinám o velikosti školní třídy (max. 34 osob) denně. S otevírací dobou úterý – pátek se tak s historií české měny seznamuje v průměru 18 000 návštěvníků za rok. Zájem o prohlídku byl ze strany středních škol vždy enormní. Toto je zřejmé i z toho, že termíny prohlídek pro následující půlrok, jež se zveřejňují vždy v půlročních intervalech, jsou zpravidla hned v prvních dvou týdnech po zveřejnění plně obsazeny.

Po **rozšíření nabídky ČNB** a vybudování Návštěvníckého centra, které svojí plochou (po zahrnutí stávající expozice) **přesáhne 1 000 m²**, se **kapacita více než zdvojnásobí**. Centrum proto bude schopné přivítat dvojnásobné množství školních skupin, tzn. oproti dosavadním 3-4 až **8 skupin denně**. Tyto budou dále doplňovány, tak jako i dosud, jednotlivci či menšími skupinami z řad veřejnosti. S ohledem na širokou veřejnost bude Návštěvnícké centrum **nově otevřeno také v sobotu**. Nová otevírací doba je plánována út – pá 9:00 – 17:00, so 10:00 – 18:00.

Návštěvnícké centrum bude mít svoji vlastní **microsite** prezentující nejen nabídku centra, ale také portfolio pracovních listů pro žáky (včetně metodických listů pro učitele) a ostatní skupiny návštěvníků, které vznikají ve spolupráci s odborníky z ČNB. Důležitým doplňkem stránky bude samozřejmě také **rezervační systém**, v němž bude možné si objednat nejen individuální, ale i komentované prohlídky, přednášky odborníků z ČNB a workshopy pro žáky, studenty a učitele.

Veškerá nabídka prohlídek a programů centra bude **zdarma**.